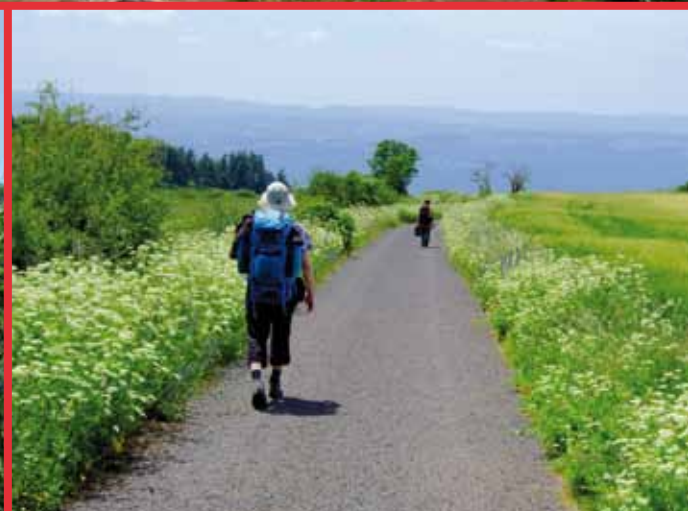

Suomi-Ranska Yhdistysten Liiton jäsenlehti 1-2010
Bulletin de la Fédération des Associations Franco-Finlandaises

FRAN-SU

Ravintola Lyon

Depuis 1966

KEVÄT 2010 LYONISSA

AITOJA LYONILAISIA BISTROHERKKUJA

Uudella ruokalistallamme

TARJOUS FRANKOFONIA-VIIKOLLA 22-27.3.10

Kaksi talvimenyytä yhden hinnalla

Menyn hinta e 48,- (sis. kolme ruokalajia)

CLUB LYONIN TILAISUUDET JATKUVAT KEVÄÄLLÄ

Sisältäen esitelmän ja illallisen

Päivämäärät tarkentuvat myöhemmin

VAPPULOUNAS la 1.5.10

ÄITIENPÄIVÄN LOUNAS su 9.5.10

BON APPÉTIT!

RAVINTOLA LYON

LÄHELLÄ TÖÖLÖSSÄ - TAPAHTUMIEN KESKIPISTEESSÄ

Mannerheimintie 56 00260 Helsinki

Puh.(09)408 131, fax (09)442 074

ravintola.lyon@kolumbus.fi

kotisivut osoitteessa www.ravintolalyon.fi

Kirjoittaessani tätä ensimmäistä pääkirjoitustani Fran-Su-lehteen olen Pariisissa. Olen juuri osallistunut Alliance Françaisen jokavuotiseen kollokviioon, jossa kolmen päivän aikana laajasti ja monesta eri näkökulmasta on pohdiskeltu ranskan kielen ja ranskalaisuuden asemaa ja tulevaisuuden näkymiä ympäri maailmaa.

Oleskelu tässä frankofonian historiallisessa kehdoossa on tarjonnut oivan lähtökohdan omille yrityksilleni SRYL:n liittohallituksen uutena puheenjohtajana hahmottaa miten SRYL:n ja sen jäsenyhdistysten tavoitteita voitaisiin edistää.

Kun liittokokous viime marraskuussa valitsi minut puheenjohtajaksi, päätin heti mahdollisimman perusteellisesti ja monipuolisesti perehtyä Suomessa toimivan ranskalaisklusterin historiaan, nykytoimintaan ja tavoitteisiin. Olen toki vanha frankofiili, mutta SRYL:ia ja sen toimintaa eri lohkoilla en tuntenut syvällisesti ennen valintaani.

Viime viikkoina olenkin viettänyt mukavia ja opettavaisia lukuhetkiä mm. Erkki Toivasen, Kristina Rankin ja Gunilla de la Chapellen teosten parissa. Olen oppinut, miten moniulotteinen ja tärkeä Ranskan rooli on ollut suomalaisen yhteiskunnan ja kulttuurin kehityksessä. Kristina Rankin loistavan väitöskirjan titteli kuvaa tätä aspektia osuvasti: ”Isänmaa ja Ranska”.

Ennen muuta olen kuitenkin halunnut tutustua niihin henkilöihin, jotka omalla, useimmiten vapaaehtoisella työllään ajavat SRYL:n ja sen eri jäsenyhdistysten asiaa maassamme. Vapaaehtoisuuteen perustuvassa

*Bo Göran Eriksson
Puheenjohtaja*

organisaatiossa kaikki on kiinni yksittäisten ihmisten motivaatiosta ja aktiivisuudesta. Vaistoan, että uutena puheenjohtajana minun on pyrittävä vaikuttamaan juuri tähän.

Ja siihen olenkin valmis, sillä tehtävä on kiitollinen.

Alliance Françaisen kollokviiossa kävi näet ilmi, että ranskan kielen asema on ilahduttavan vahva nykypäivän maailmassa. 200 miljoonaa ihmistä puhuu ranskaa joko äidinkielenään tai vieraana kielenä kaikissa viidessä maanosassa. Englannin jälkeen ranska on eri maiden kouluissa selvästi toiseksi eniten opiskeltu vieraskieli. Alliansen omaan koulutustoimintaan eri puolella maailmaa osallistuu yli puoli miljoonaa opiskelijaa.

Ranskalaisuudelle on siis olemassa vahva pohja, Suomessakin. Sille on hyvä rakentaa.

Mutta valmista strategiaa tälle toiminnalle minulla ei ole vielä tarjota. Alan kuitenkin hiljalleen päästä jyvälle siitä, mitkä ovat kysymykset:

Miten saada enemmän nuoria mukaan suomalais-ranskalaisten yhdistysten toimintaan? Miten välttää, että ystävyysseuratoiminta nähdään etupäässä harmaiden panttereiden ”chasse gardée ´na”?

Miten huolehtia ranskankielisestä tarjonnasta nopeasti digitalisoituvassa media- ja viihdemaailmassa?

Miten tavoittaa sitä yhä laajenevaa joukkoa suomalaisia, jotka monikanallisten yritysten tai EU-hallinnon piirissä ovat ”expat ´eina” ranskankielisissä maissa tai Brysselissä, Luxemburgissa ja Strasbourgissa?

Mitä tarkoittaa ranskalainen kulttuuri? Mikä on tarkalleen se asia, jota SRYL:n tulisi edistää? Kuuluuko esimerkiksi pétanque tuohon käsitteeseen? Entä rakastetun kulttiauton ”rättisitikan” ympärillä pyörivä harrastustoiminta?

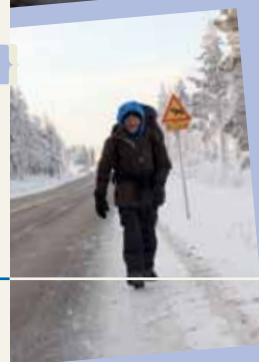
Kysymyksiä on paljon, suuria ja pieniä. Omalta osaltani aion liittohallituksen toimikaudella pyrkiä huolehtimaan siitä, että SRYL:n toiminnasta ja tarkoituksesta käydään kunnollinen keskustelu. ♦

BO GÖRAN ERIKSSON

Sisältö

Lukijalle _____	3
Kalenteri _____	5
Qui fait vivre la francophonie? _____	7
Lomaleirit kesällä 2010 _____	8
Ajankohtaista _____	10
Kokouskutsu _____	12
Kaamosta matalaksi Kuopiossa _____	13
Opintomatka Ranskaan poiki yhteistyötä _____	14
ANTOINE-AUGUSTIN PARMENTIER Ranskan gastronomiassa _____	16
Provencen auringossa syksyllä 2009 _____	19
Hyödyllisiä osoitteita _____	21
Jaakontiellä Ranskan sydänmailla _____	22
In memoriam: SEPPO SUNDELIN, KALERVO SIIKALA, ERIC ROHMER _____	24
Taivaltajan eväät jäätyvät pakkasessa _____	27

Fran-Su, Suomi-Ranska Yhdistysten liitto ry:n jäsenlehti nro. 1/2010.

Julkaisija Suomi-Ranska yhdistysten liitto ry.

Päätoimittaja Liisa Peake.

Painos 2 000 kpl. Painopaikka Painomerkki Oy, Helsinki 2010.

Kannen kuvat Mikko Koponen: Aubracin nummea, Sainte Foy'n katedraali,

Conques, maisema laskeuduttaessa kohti Allier-joen laaksoa ja

St. Come d'Oltin pääkatu

Suomi-Ranska yhdistysten liitto ry, Raumantie 4, 00350 Helsinki.

Toimisto avoimna ma-to klo 11-15. Tél. +358 9 561 1411, fax +358 9 561 1415.

e-mail: sryl@suomi-ranska.com, [Http://www.suomi-ranska.com](http://www.suomi-ranska.com).

Kalenteri 2010

MAALISKUU

FÊTE DE LA FRANCOPHONIE – RANSKANKIELINEN MAAILMA JUHLII HELSINGISSÄ:

- 12.3. klo 9.00 – 14.00/kulttuurikeskus STOA (Itäkeskus):

Teatteria, musiikkia, työpajoja ja lyhytelokuvia koululaisyleisölle. Ohjelmatiedot www.france.fi/ccf

Lisäksi tarjolla on kilpailu tieteistä kiinnostuneille 16–18 –vuotiaille nuorille. Palkintona tiedepainotteinen matka Ranskaan. Tiedustelut François Martin, francois.martin@france.fi, puh. (09) 2510 2119.

- 19.3. klo 18.00 – 21.00 /kulttuurikeskus CAISA, Mikonkatu 17:

Kulttuurikeskus Caisassa järjestetään koko perheelle suunnattu iltama **FRANKOFONIA JUHLII...CAISSASSA!** Suomalaistunut, Senagalista kotoisin oleva mbalax-kitaristi Badu luo iltaan tunnelmaa, kun lähes tusina kansainvälisen frankofonialiiton jäsenmaata tutustuttaa yleisön ruokakulttuuriinsa ja paikalliset yhdistykset ja yritykset esittelevät omaa toimintaansa. Ohjelmassa luvassa mm. muotinäytös sekä lapsille suunnattuja lyhytelokuvia, rumputunti ja satutuokio. Tapahtumaan on vapaa pääsy. Lisätietoja liitosta tai www.france.fi/ccf.

25.3. klo 19.00 Juhlakonsertissa **VOILÀ!** karismaattinen tanssija-koreografi, Kuopio tanssi- festivaalin taiteellinen johtaja **Jorma Uotinen** esittää valikoiman pääosittain ranskalaisia chansoneja – ranskaksi tietenkin. Ranskankielen taitaja Uotinen on mainio esimerkki ranskan kielen laajasta osaamisesta suomalaisten kulttuurin, kaupan ja politiikan edustajien joukossa.

Konsertti pidetään Savoy-teatterissa torstaina 25.3. klo 19.

(Pääsyliput 17 € / 12 € Savoy-teatteri (09) 3101 2000 tai Lippupalvelu).

2.–30.3. Galleria Käytävä, Kaapelitehdas **JESSICA GUIQUET'N TAIDENÄYTTELY: IMPRESSIONS.**

Tuottaja: Ranskan kulttuurikeskus. Vapaa pääsy.

TALO RANSKASSA -KIELIKISASARJA

Ranskan kielen oppikurssi hauskan tosi-tv-ohjelman muodossa. YLE Teemalla perjantaisin 12.3. alkaen klo 17.10. Uusintana lauantaisin klo 20 ja torstaisin myöhäisillassa. Tuottaja: Zodiak Television. www.yle.fi/teema

14.–21.3. Helsinki, Espoo, Vantaa

BRAVO! KANSAINVÄLISEN LASTEN- JA NUORTENTEATTERIFESTIVAALI

Kansainvälisen lasten- ja nuortenteatterifestivaalin ohjelmistossa Kopergietyren ja Vélo Théâtren belgialais-ranskalainen yhteistuotanto Ensilumi ja ranskalainen Compagnie Médiaenen iVin elämää valloittavat yleisön pääkaupunkiseudun kulttuurikeskuksissa ja nuorisotaloilla. Järjestäjä: Suomen Assitej -keskus.

www.bravofinland.org

15.–28.3. Orion **PRAXINOSKOOPISTA SELLULOIDIINI** – harvinaista ranskalaista animaatioelokuvaa viime vuosisadan alkupuolelta. 15.3. klo 18.00 esityksessä vieraana Jean-Baptiste Garnero Ranskan elokuva-arkistosta Tuottaja: Kansallinen audiovisuaalinen arkisto. Yhteistyössä mukana: AFF/CNC, Cinémathèque française ja Ranskan kulttuurikeskus. www.kava.fi

24.–27.3. Andorra **LOIKKA – TANSSELOKUVAFESTIVAALI**

Jo vakiintuneella tanssielokuvafestivaalilla on tänä vuonna laaja ranskalainen ohjelmisto. **Makeat ranskalaiset** – sarjassa nähdään mm. **Pierre Coulibeufin** ohjaama, toimistoympäristöön sijoittuva ja ympäristöään uskomattoman oivaltavasti hyödyntävä *Pavillon Noir*, jonka koreografian on tehnyt **Angelin Preljocaj**. **Clermont-Ferrand -festivaalin suosikit** erikoisnäytöksessä nähdään maailmankuulun lyhytelokuvafestivaalin tanssielokuvasuosikkeja. Pääjärjestäjä: MAD Tanssimaisterit ry. www.loikka.fi

Kalenteri

26.3.–8.4. Orion **DARDENNET – TÄSSÄ MAAILMASSA – FIKTIOTA JA DOKUMENTTIELOKUVIA**

Dardenne-veljesten fiktio- ja dokumenttielokuvia Kansallisen audiovisuaalisen arkiston frankofoniasarjassa. La 10.4. Dardenne-seminaari Orionissa. Alustajina toimii elokuvahistorioitsija, kriitikko Jean-Michel Frodon ja elokuvaohjaaja, dokumenttielokuvan professori Kanerva Cederström. Samassa yhteydessä Like Kustannukselta ilmestyy Luc Dardennen kirja *Kuviemme takaa – ohjaajaveljesten päiväkirja*.

Tuottaja: Kansallinen audiovisuaalinen arkisto. Kiitokset: Belgian suurlähetystö, Wallonie-Bruxelles International WBI, Les Films du Fleuve. www.kava.fi

26.3. klo 19.00–21.00 kulttuurikeskus Caisa **SADAN VUODEN CHANSONIT – KONSERTTI**

Tidjan Ba tulkitsee ikivihreitä chansoneita yhteislauluillansa. Mukana esiintymässä myös sensaatiomaiset muusikot Otilie Bouchareu ja Jean-Philippe Barrios suoraan Ranskasta. Pääsyliput 7 € / 5 €.

Tuottaja: kulttuurikeskus Caisa. www.caisa.fi

HUHTIKUU 15.4. klo 15.00 Eduskunnan auditorium **”EUROOPPA LISSABONIN SOPIMUKSEN JÄLKEEN”**.

ENAn, UMn ja UPI:n kutsusta esitelmöitsijävieraana Eurooppa-politiikan asiantuntija **Mme Elisabet Guigou**, ent. Eurooppa-ministeri ja nyk. kansanedustaja. Kaikille avoin tilaisuus.

Tiedustelut liitosta sryl@suomi-ranska.com.

TOUKOKUU 22.5. **SRYL:N LIITTOKOKOUS** Kuopiossa, ks. s. 12.

KESÄKUU Colonie de vacances-**KIELILEIRI** koululaisille. Ks. s. 9.

Taidemaalari **EERO SNELLMANIN** syntymästä on 120 vuotta. *Suomi-Ranska yhdistyksen* (nykyisin Suomi-Ranska yhdistysten liitto) perustaja vaikutti myös Pariisissa sijaitsevan kansainvälisen *Cité des Arts*-taiteilijaresidenssin syntyyn. Taiteilijan vaimo, graafikko *Greta-Liisa Jäderholm-Snellman* suunnitteli yhdistyksen vieläkin käytössä olevan logon. Taiteilijapariskunnan tytär *Christina Snellman* asuu Espanjassa ja hänen maalauksiaan on ollut esillä helsinkiläisissä taidegallerioissa.

SYKSYLLÄ TAPAHTUU:

L’AUTOMNE FRANÇAIS- RANSKALAINEN SYKSY 2010

Suomi esittäytyi näyttävästi Ranskassa keväällä 2008 ”100% Finlande en France” – kulttuurivientihankkeen aikana. Helsingin kaupunki tuotti Saint Sulpicen aukiolle Pariisiin monipuolisen Helsinki-torin, johon osallistui yli 60 taiteilijaa ja tekijää. **Samanhenkinen ranskalainen kulttuurikonaisuus toteutetaan alkusyksystä 2010 Helsingissä juhlaviikkojen aikaan. Hankkeen nimeksi on annettu ”l’Automne Français” eli ranskalainen syksy.** Hanke perustuu pitkälti pääkaupunkiseudulla toimivien tapahtumien, festivaalien ja tekijöiden ohjelmistoihin ja omiin ideoihin, jotka nivotaan yhdeksi kokonaisuudeksi. Kokonaisuus alkaa elokuun lopussa Lasipalatsin aukiolle pystytetyllä ranskalaisella herkkutorilla ja päättyy lokakuussa Helsingin Kirjamesuille, jonka tämän vuoden teemamaaksi Ranska on kutsuttu. Monipuolinen ohjelmisto rakentuu festivaaleista, näyttelyistä, esiintymisistä, vierailuista, teemapäivistä, luennoista yms.

28. – 31.10. **HELSINGIN KIRJAMESSUT:** teemamaana on **RANSKA**

3. – 10.10.2010 **SRYL:N JÄSENMATKA KORSIKAAN** prof. **Tarmo Kunnaksen** opastuksella.

Ohjelma vahvistetaan myöhemmin. Lisätiedot liitosta, puh. (09) 561 1411, 044 555 3920 tai pääsihteeriltä liisa.peake@suomi-ranska.com

13.-16.10. Suomen Ranskan instituutin toiminnan **20-VUOTISJUHLAT** Pariisissa. www.institut-finlandais.asso.fr

Devise : Égalité, Complémentarité, Solidarité
Qui fait vivre la francophonie?

L'Organisation internationale de la Francophonie fêtera ses 40 ans le 20 mars. C'est en effet ce jour de 1970 que l'Organisation a été créée, née de la volonté de 4 chefs d'Etat, les Présidents africains Senghor du Sénégal, Bourguiba de Tunisie, Diouri du Niger, et le Prince N. Sihanouk du Cambodge.

40 ans: âge de la maturité, de constats et d'espoirs...

L'O.I.F regroupe à ce jour 70 Etats et gouvernements membres, dont 53 le sont de plein droit, 3 sont associés et 14 observateurs, ensemble de 870 millions d'habitants, répartis sur les cinq continents. L'appartenance à cet espace fait que tous partagent ou ont en commun la langue française et certaines valeurs telles que la diversité culturelle, l'éducation et la formation, la paix, la gouvernance démocratique, le développement, la protection des droits de l'Homme et la protection de l'environnement.

Et quand bien même un Etat n'est pas membre de l'Organisation, ce n'est pas pour autant qu'il ne partage pas de telles valeurs. La Finlande en est ainsi un excellent exemple, votre pays étant réputé pour être attaché à ces idéaux tout comme à l'apprentissage et à la diffusion de la langue française, même si, en ces périodes de crises, la place des langues en général et du français en particulier dans les écoles s'avère être de plus en plus délicate (2 165 élèves ont passé le baccalauréat en français

programmes long et court en 2009 alors qu'ils étaient 2 394 en 2008 et 2 835 en 2007).

Le 20 mars de chaque année, date anniversaire de la création de l'OIF, est célébrée partout dans le monde la « Journée internationale de la Francophonie » autour de laquelle s'articule la « Semaine de la langue française », belle occasion de fêter le français « dans toute sa diversité, sa richesse et ses usages », de lui manifester notre attachement, et faire prendre conscience à tous les francophones, qu'ils sont les acteurs de sa vitalité.

Ainsi, la langue française, qui pourtant ne se situe qu'au 9ème rang des langues les plus utilisées, est, avec l'anglais, la seule langue parlée sur tous les continents ; on compte quelque 220 millions de locuteurs francophones réels dans le monde, soit plus de 3% de la population mondiale. L'Europe regroupe 44% de la population francophone et parmi les 27 Etats membres de l'Union Européenne, 15 appartiennent à l'OIF, soit un peu plus de la moitié !

Nous avons de nombreuses raisons de nous réjouir de sa présence universelle mais comme tout ce qui vit, il convient de l'entretenir au quotidien. Quel meilleur moyen pour ce faire que d'appliquer les exhortations du Président Abdou Diouf, secrétaire général de la Francophonie ? : « OSEZ ET REVENDIQUEZ LA LANGUE FRANCAISE. Une langue n'est pas seulement le moyen

de se comprendre, elle permet aussi l'affirmation de valeurs.

En ces temps de crises, nous devons oser et revendiquer une langue nouvelle.... celle d'une humaine condition partagée dans un esprit de solidarité, de dialogue et de concorde.

Osez et revendiquez une langue française au service du développement durable, ... au service des droits et des libertés, au service d'un dialogue entre les hommes de toutes les cultures.»

Il nous appartient à tous, à notre manière, que ce message de vœu, pour que la francophonie soit la fête d'une volonté en marche, soit exprimé et relayé auprès du plus grand nombre. C'est ce que nous allons faire en Finlande du 1er au 31 mars, pour la 6ème année, avec nos amis des Ambassades des Etats Membres de l'OIF et tout ce que votre pays compte de partenaires -associations, écoles, universités, centres culturels, artistes, et j'en oublie...- amoureux de notre langue et désireux de l'exprimer sous toutes ses facettes.

Ainsi, poésie, cinéma, théâtre pour enfants, gastronomie, mode, musique, vont ponctuer tout le mois de mars à Helsinki, le « clou » de la fête étant le concert de chansons françaises par le légendaire Jorma Uotinen à la voix si prenante...

Venez les découvrir!

MARTINE BASSEREAU-DUBOIS
DIRECTRICE DU CENTRE
CULTUREL FRANÇAIS

Ranskalainen lomaleiri 2010

Colonie de vacances 2010

Ranskaa opiskeleville nuorille
Historiallisessa maalaisympäristössä Längelmäellä, Pohjois-Hämeessä
Kesäkuussa viikko 24, 13-18.6.2010

Perushinta 460 €

Ryhmälennus: 440 €

(vähintään 2, sisarukset, luokkatoverit ym.)

Hintaetu nopeille: 410 €/390 €

(ilmoittautuminen 01.05.2010 mennessä)

Hintaan sisältyy:

Opetus, täysihoito, ohjatut aktiviteetit ja monipuolinen vapaa-ajan ohjelma
(ratsastus, melonta, luontoretket ym.), vakuutukset, alv. 22%

Suomalaisia ja ranskalaisia kouluttajia ja ohjaajia.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: www.tunkelonisotalo.fi

Kurssin järjestäjät:

EDUCO-koulutuspalvelu/Kirsti Kontio-Ollila, puh. 040-59 69 105

Suomi-Ranska yhdistysten liitto, puh. 09-56 11 411

KIEKURA-hanke www.kiekura.fi

Breikki Pariisissa

Viikko tai kokonainen vuosi – mikään ei riitä Pariisin tuntemiseen. Makuun pääsee kuitenkin pitkän viikonlopun reissulla. Hymyile Mona Lisalle, lorvaile puistoissa, sorru suklaapuodeissa ja unohdu illallisherkkujen ääreen.

Parlez-vous ranskaa?

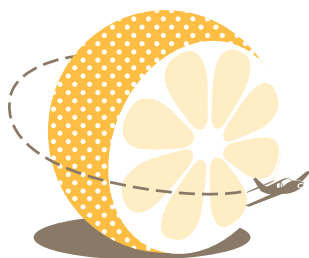
Opiskele tyylikkäästi Aix en Provencon kieli-instituutissa kaupungin keskustassa. Pänttää läksyjä omassa yksiossäsi tai vietä opiskelijaelämää vaellellen kaduilla ja kahviloissa. Koulun iltpäivien harrastetunneilla opit lisää. Varaa aikaa vähintään kaksi viikkoa.

Skimbaten ja snoukaten

Chamonix, Pralognan, Chamonix, Tignes, Chamonix, Flaine, Chamonix, Courcevevel, Val d'Isère, Chamonix, Praz sur Arly, Chamonix, Les Menuires, Chamonix, La Plagne, Chamonix, Montalbert, Chamonix, Les Arcs.

Pensselit laulamaan

Taidetalon kurssilla voit viikon aikana kokeilla useampaa tekniikkaa ja tapaa tehdä taidetta. Colle sur Loup'n kylän keskustassa oleva taidetalo on samalla pieni retriitti, jossa voit keskittyä vain omiin ajatuksiisi. Ensi kertaa siveltimen varressa tai jo Matinkylän Matisse – taide kuuluu kaikille.

pample mousse

Keittiön lyhyt oppimäärä

Lennä torstaina Nizzaan ja suunnista Lorguesin viinivilalle ja sen viiden tähden majataloon. Viikonlopun aikana kokkaat huippukokin kanssa, pelaat petankkia ja tennistä tai paistattelet päivää uimaltaalla. Välillä voit sitten vaikka golfata. Tai löhöillä nauttia huoneesi pehmoisesta takkatulesta ja dekkarin jännityksestä.

Satöö vai chatoo?

Viinimatkan voi tehdä sellainenkin, joka ei vielä tiedä, mistä punaisen ja valkoisen viinin erottaa. Finesseihin voi sitten takertua useamman matkan jälkeen, kun rypäletyyppit osaa lausua asseebiän.

Autolla Champagnessa

Vieraile samppanjakellareissa ja tutustu samppanjan viljelyyn ja sen historiaan. Matkan varrella näet mm. laajoja viiniviljelyksiä, vanhoja pikkukyläiä sekä kuuluisat samppanjakaupungit Reimsin ja Epernayn. Kiertele pikkuteitä omaan tahtiisi. Lähtö- ja paluupäivän Pariisiin voit valita itse.

Yksi Nizza auringolla

s'il vous plait

Välimeri on turkoosi ja sen ranta valkoinen. Nizza on täynnä lumoavia ravintoloita, aurinkovarjoja, jazzia, taidemuseoita ja muita suloisien ihania houkutusia. Lähellä monta näkemisen arvoista pikkukylää, kuten Biot, Vallauris tai Monaco.

LIITTOKOKOUSPÄÄTÖKSIÄ:

Marraskuun 21. päivänä Helsingin ranskalais-suomalaisella koululla kokoontunut Suomi-Ranska yhdistysten liiton syyslittokokous teki seuraavat päätökset:

Liittohallitus:

Liittohallitukseen kuuluu edelleen kymmenen jäsentä, joista seitsemän edustaa Helsingin ulkopuolella toimivia jäsenyhdistyksiä. Erovuorossa olleista jäsenistä valittiin uudestaan seuraavalle kolmivuotiskaudelle toimittaja *Sanna Jääskeläinen* (Cercle Français de Pori) ja kirjastotoimenjohtaja *Hilkka Kotilainen* (Kuopion Suomi-Ranska yhdistys). Kaarinan-Piikkiön Suomi-Ranska seuraa edustaneen rva Sirkka Nummelinin tilalle valittiin HR-specialist *Päivi Saarijärvi* (Seinäjoen Suomi-Ranska yhdistys). Muut liittohallituksen jäsenet ovat VT *Bo Göran Eriksson*, kulttuurivastaava *Heidi Heinonen* (Centre Culturel Français), FM *Jarmo Kebusmaa* (Cercle Français de Turku), FM *Arja Koski* (Hämeenlinnan ranskalais-suomalainen yhdistys), FL *Najat Ouakerim-Soivio* (Cercle franco-finlandais de Porvoo/Borgå), johtaja *Aili Piironen* (Etelä-Karjalan Suomi-Ranska yhdistys) ja ranskalaisen filologian dosentti *Ulla Tuomarla* (HY).

Puheenjohtajat:

Liittohallituksen puheenjohtajana neljä vuotta toiminut *Najat Ouakerim-Soivio* luovutti tehtävän viime vuonna uutena jäse-

SRYL:n hallituksen jäseniä vasemmalta oikealle: Martti Hyvönen, Aili Piironen, Bo Göran Eriksson, Päivi Saarijärvi, Ulla Tuomarla, Heidi Heinonen, Arja Koski ja Jarmo Kebusmaa.

nenä hallituksessa aloittaneelle *Bo Göran Erikssonille*. Varapuheenjohtajana jatkaa *Aili Piironen*. Liittokokouksen puheenjohtajavalinnat säilyivät entisellään ja tri *Martti Hyvönen* (Lääkäriseura Cocyx ry) jatkaa puheenjohtajana ja koordinaattori *Minna Varila* (Cercle franco-finlandais de Helsinki - Helsingin ranskalais-suomalainen yhdistys ry) varapuheenjohtajana. Puheenjohtajien toimikausi on yksi vuosi.

Suomen Ranskanopettajain yhdistyksen – Association des Professeurs de français de Finlande (APFF)- uudeksi puheenjohtajaksi seuraavalle kolmivuotiskaudelle on valittu FM *Jaana Björklund-Vuojala*, joka seuraa tehtävässä yhdistystä kolme vuotta johtanutta FM *Tiina Primiettaa*. Toivotamme uuden puheenjohtajan tervetulleeksi ja kiitämme Tiinaa hyvästä yhteistyöstä sekä toivotamme hänelle onnea ja menestystä valtakunnallisen ranskan opetuksen kehittämishankkeen KIEKURAn koordinaattorina. Hiljattain 60-vuotisjuhliiaan viettäneeseen APFF:ään kuuluu nykyään 777 jäsentä ja se on liiton suurin jäsenjärjestö.

MAAILMAN DESIGNPÄÄKAUPUNKI 2012 HELSINKI TEKEE DESIGNISTA OSAN ELÄMÄÄ

Helsinki on maailman designpääkaupunki vuonna 2012. Valinnan teki maailman muotoilujärjestö Icsid, joka julkisti päätöksensä maailman designkongressissa Singaporessa 25.11. *”Tämä on valtavan hieno asia ja tärkeä tunnustus Helsingille sekä meidän yhteistyökumppaneillemme Espoole, Vantaalle, Kauniaiselle ja Labdelle ja mukana olleille lukuisille yhteisöille ja ihmisille. Olemme saaneet ainutlaatuisen mahdollisuuden, josta kannattaa ottaa irti kaikki ilo ja hyöty”*, toteaa Helsingin kaupunginjohtaja Jussi Pajunen, joka otti WDC 2012-nimityksen vastaan maailman designkongressissa Singaporessa. (Destination Helsinki)

Tampereen ranskalais-suomalaisen yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi on valittu YTT *Mari Maasilta*. Hän seuraa tehtävässä FM *Marja-Leena Tavia*.

Yhdistykseen kuuluu n. 70 jäsentä. Toiminnan kulmakivenä ovat kuukausittaiset kokoontumiset ranskan- ja suomenkielisine esitelmineen. Lisäksi tehdään yhteistyötä mm. Tampereen kaupungin, ranskalaisen lastentarhan ja Pirkanmaan Elokvakeskuksen kanssa järjestämällä juhlia, retkiä, esitelmätilaisuuksia ja elokuvaesityksiä.

KIEKURA (KIELI-KULTTUURI-RANSKA), www.kiekura.fi

on valtakunnallinen ranskan opetuksen kehittämishanke, joka on pääosin Opetushallituksen rahoittama peruskoulujen ja lukioiden kansainvälistämishanke. Kiekura-hankkeella on nyt kolmas toimintavuosi meneillään. KIEKURAn yhteistyökumppaneita ovat Ranskan kulttuurikeskus, Suomi-Ranska yhdistysten liitto ry ja Suomen ranskanopettajain yhdistys ry. Lisäksi KIEKURA-verkosto toimii yhteistyössä valtakunnallisten saksan, venäjän ja espanjan kielijärjestöjen (aalto-ryhmä) kanssa edistääkseen monikielisyyttä ja monipuolista kulttuurien tunte-
musta Suomessa.

KIEKURA-verkostoon kuuluu yli 50 peruskoulua ja lukiota eri puolilta Suomea ja verkosto järjestää vuosittain kaksi valtakunnallista seminaaria ranskan opettajille ja hankkeen yhteistyökumppaneille. Tänä vuonna valtakunnallinen seminaari järjestetään Oulussa 9.-10.4.2010 ja ensi syksynä lokamarraskuussa Lahdessa. Lisää KIEKURASTA voimme lukea syksyn Fran-Susta.

Johtaja, FT Iris Schwanck juhli helmikuun alussa 60-vuotispäivää. Energistä ja aikaansaavaa johtajaa juhliittiin Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskuksen FILIn uusissa tiloissa Ritarihuoneella 2.2.2010. Iriksen lukuisista ansioista mainitsemme tässä yhteydessä vain joitakin etappeja hänen urallaan ranskalaisuuden parissa: 1994 valmistui väitöskirja romaanisesta filologiasta, vuosina 1997–1998 Iris oli SRYL:n hallituksen jäsen ja vuodesta 2001 liiton neuvottelukunnan jäsen. V. 1999 Iris siirtyi Pariisiin johtamaan Suomen Ranskan instituuttia parin vuoden ajaksi ja on edelleen instituuttia ylläpitävän säätiön neuvottelukunnan jäsen. Iriksen Ranska-uran mittavampia näyttöjä oli v. 2008 Ranskassa järjestetty ”100 % Finlande” -tapahtuma, jonka komissaarina hän toimi. Historian suurimpiin maiden välisiin kulttuurihankkeisiin lukeutuva urakka koostui yli kahdesta sadasta Suomi-aiheisesta tilaisuudesta eri puolilla Ranskaa. Iris on myös usein kulttuuralustaja ja esitelmöitsijä niin suomalaisen käännöskirjallisuuden kuin ranskalaisen kulttuurin aihepiiristä.

Johtaja Iris Schwanck.

Munkinseutu viikot 4-5, Leena Taavitsainen Petäjä:

Ranskalaisen koulun Moulin Rouge toi Broadwayn Munkkivuoreen

Aina ei tarvitse lähteä New Yorkin Broadwaylle päästäkseen nauttimaan tanssin, laulun ja näyttelemisen riemuista, vaan osoite löytyy paljon lähempää, aivan kotinurkilta: Helsingin ranskalais-suomalainen koulu, Raumentie 4. Kun koulussa päätettiin rehtori Riitta Liimataisen aloitteesta viime vuonna käynnistää yhteishenkeä kohottava suurprojekti, päädyttiin itsestään selvästi tämän vuosikymmenen nousevaan trendiin, musikaaliin, kertoo musiikista yhdessä *Katarina Paneliuksen* kanssa vastannut *Heli Kajo*. Ohjauksesta vastaa äidinkielenopettaja *Leena Salonen*, joka on käyttänyt käsikirjoituksen pohjana Baz Luhrmannin ohjaamaa, v. 2001 valmistunutta Moulin Rouge-elokuvamusikaalia, jonka tähtiä ovat Nicole Kidman ja Ewan McGregor. (...) Helsingin ranskalais-suomalaisesta koulusta on päätynyt eri estradeille moni entinen oppilas: *Minna Haapakylä*, *Irina Björkman*, *Piibla Viitala*, *Laura Mikkola*, *Sakari Oramo*, *Joonatan Rautiola*... Koulun kasvatti – ja nykyinen tuntiopettaja – on myös Heli Kajo, joka on noussut Euroviisujen suosikiksi finaaliin päässeellä kappaleellaan Annankadun kullmassa. Hän on Moulin Rouge-musikaalin toinen musiikin ohjaaja. (...) Helistä on tärkeää, että eri-ikäiset ja erityyppiset oppilaat, ”niin nörtit kuin kovikset”, ovat produktion kuluessa lähentyneet toisiinsa ja löytäneet itsestään uusia, kehittämisen arvoisia puolia. Esimerkiksi urheilijapojista on kuoriutunut tanssijoita. Mutta tärkeintä Helin mielestä on kuitenkin ollut hyvä yhdessä tekemisen fiilis sekä molemminpuolinen oppiminen: kaikki ovat oppineet kaikilta. ”En todellakaan ole vain opettanut vaan oppinut itse vähintään yhtä paljon. Ja aivan kuten Euroviisuissakin, olemme tsempanneet toinen toisamme”.

Ajankohtaista

Helsingin Sanomat 5.12.2009, Tyyne Pennanen:
Rémy vie ja Rémy tuo

Pohjoismaisen kulttuurin festivaalia Ranskassa johtava Jérôme Rémy tuntee suomalaista kulttuuria paremmin kuin moni suomalainen. Pohjoismaissa tehdään korkeatasoista taidetta, uskoo pohjoismaisen kulttuurifestivaalin Les Boréalesin taiteellinen johtaja Jérôme Rémy. ”Suomessa varsinkin valokuvan ja videotaiteen sekä uuden sirkuksen saralla tapahtuu hyvin kiinnostavia asioita...” (...) Jérôme Rémyn mielestä pohjoismaista kulttuurielämää tunnetaan huonosti maailmalla. Hänellä ei kuitenkaan ole hokkus pokkus-neuvoa siihen, miten suomalaiseen kulttuurivientiin saataisiin vauhtia. Viennin sijasta hän puhuu mieluummin ulkomaisen kulttuurin tuomisesta Suomeen. Se olisi tärkeää, sillä Rémyn mielestä Suomi on yhä edelleen Euroopan homogeenisin yhteiskunta. ”Kulttuurituonti on ihan yhtä tärkeää kuin vienti. Oman kulttuurin kehittymisen kannalta on tärkeää nähdä, mitä muissa maissa tehdään. Ranskassa tämä on ainoa ymmärretty”. Ulkomaisen kulttuurin vähyys näkyy varsinkin elokuva-alalla. Teattereissa näytetään lähinnä amerikkalaisia ja suomalaisia elokuvia.

Puheenjohtaja Pirjo Passoja ja Virginie Joensuun taidemuseossa.

Joensuun suomalais-ranskalainen yhdistys juhli 30-vuotista toimintaansa 13.2.2010 Joensuussa Kimmelin Sirkkala-salissa. Juhlailallisen lisäksi ohjelmassa oli yhdistyksen kunniajäsenen *Raili Lauritsalon puhe*, hanurimusiikkia ja ranskalaisen Eric Lehmanin esitys. Yhdistykseen kuuluu 48 jäsentä ja puheenjohtajana on FM *Pirjo Passoja*. Yhdistyksen toiminta koostuu suomen- ja ranskankielisistä esitelmistä, ranskankielisille vaihto-opiskelijoille järjestettävästä pikkujoulusta, lukupiiri kokoontuu säännöllisesti ja vuosittain järjestetään Ranskalaisen elokuvan viikko. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Pohjois-Karjalan alueellinen elokuvayhdistys, Savonkinot Oy, Joensuun kaupunki, Joensuun yliopisto, Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu ja paikalliset ystävyysseurat.

KOKOUSKUTSU

KEVÄTLIITTOKOKOUS KUOPIOSSA

Suomi-Ranska yhdistysten liiton sääntömääräinen kevätiliittokokous pidetään **lauantaina, 22.5.2010 KUOPION KAUPUNGINTALON JUHLASALISSA**

Kokoukseen kutsutaan sääntöjen 11§:ssä mainitut liittokokouksen edustajat käsittelemään sääntöjen 12§:n määräämät asiat.

Kokouspäivän alustava ohjelma on seuraava:

- lounas
- liittokokous
- Kuopion kaupungin vastaanotto ja muuta mahdollista ohjelmaa

Tarkemmat tiedot kokouksesta sekä päivän ohjelmasta lähetetään jäsenyhdistysten ja liiton henkilöjäsenten edustajille hyvissä ajoin ennen kokouspäivää.

Ilmoittautumiset viimeistään **maanantaina 17.5.2010** liittoon, os. liisa.peake@suomi-ranska.com tai puh. 09- 561 1411 gsm 044 555 3920.

BIENVENUE!

Liittohallitus

*Kuopion Suomi-Ranska yhdistyksen iskuryhmä kaupunginteatterin lämpiössä.
Taustalla Lauri Ahlgrenin koko seinän kattava secco- maalaus: Saman aikaisia tapahtumia sinisessä tasossa.
60-luvulla teos oli lajissaan Suomen suurikokoisin – ehkä vielä tänäänkin.*

Kaamosta matalaksi Kuopiossa

Kuopion cercle etsi lohtua marraskuiseen ankeuteen teatterin palkeilta.

Tarjottimella oli Raffy Shartin kynästä lähtenyt farssi Vaimoni Maurice. Tapahtumat räiskähtelevät Pariisissa ripaus ennen vuosituuhannen vaihdetta.

Michel Delpech'in laulama Pour un flirt avec toi virittää tunnelmaan (ja tähän takavuosien hittiin koko esitys myös päättyy). Mamboa mennään poikaparilla, käsipuhelin on kuin koivuklapi jossa antenni; nuoren Jean-Paul Belmondon potretti tutkailee lipaston päältä tilanteita.

Ja niitähän piisaa: vauhtia ja hurjia juonenkäänteitä, väärinkäsityksiä, ihmissuhdesotkuja, hulvatonta huumoria, ronskinsorttista käpälöintiä, raavaita miehiä naisväen hepenissä, repliikkien tulitusta à la française... Kohellusta todistaa seinälle heijastettu kookas Eiffelin torni.

Kelpo ilopilleri tämä Shartin show toki on - kuin sointu korvaan arktista hysteriaa potevalle suomalaiselle. Passasi pyyhkiä vedet silmistä ja poistua pimeään iltaan.

Maljat kohotettiin myös Liiton kunniaksi. Samalla lausuttiin edustajat tervetulleiksi Kuopion liittokokoukseen toukokuussa 2010. ◆

R.T.

Juustotilan emäntä Cécile Bataille muutti Pariisista maaseudulle luomutuottajaksi.

Puusta voi rakentaa kerrostalon.

Opintomatka Ranskaan poikii yhteistyötä

Ranskalaisten innostus puurakentamiseen ja lähiruokaan yllätti karhuseutulaiset.

Vuohet mäkättävät vuoristomaisemassa. Sää on piikikkään kylmä, mutta talon emäntä Cécile Bataille iloisen innokas, kun hän esittelee juustotilansa toimintaa suomalaiselle ryhmälle. Hän on muuttanut seitsemän vuotta sitten Pariisista, jättänyt tehtaanjohtajan työnsä ja alkanut miehensä kanssa kasvattamaan perinteikästä vuoristokarjaa sekä alkuperäisvuohia.

- Täällä on suuri huoli siitä, että väki vähenee ja vanha elämäntyyli katoaa, Bataille kertoo.

Elämä ei ole helppoa karuissa oloissa, mutta työ tuottaa tulosta. Tilalla käy paljon turisteja ja perinteisellä tyyllillä valmistettu juusto viedään käsistä. Tilalla uskotaan korkeaan laatuun ja hyvään asiakaspalveluun.

Juustotilalla vierailu oli osa Toimintaryhmä Karhuseudun järjestämää opintomatkaa Ranskan koillisosassa sijaitsevalle Vosgesin alueella lähelle Saksan rajaa. Tarkoituksena oli aloittaa metsä- ja puualan yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa. Satakunnasta matkaan lähti seitsemän hengen ryhmä.

Kahden päivän tiiviiseen ohjelmaan sisältyi monta tutustumiskäyntiä, joiden sisältö oli suomalaisille yllättävää. Niin voimakas oli aatteen palo, kun puhuttiin lähiruusta, puurakentamisesta, perinnemaisemasta tai vaikkapa energiatehokkuudesta.

Karhuseutu ry:n kansainvälisten asioiden koordinaattori Jaana Mälkki iloitsi matkan jälkeen siitä, miten hyvin yhteistyö otti ensiaskeleensa.

- Ranskalaisilla on suuri innostus ja motivaatio. Pääsimme jo konkreettisiin, yhteisiin tavoitteisiin.

Suunnitelmissa on ainakin järjestää yhteistyössä metsäaiheinen seminaari sekä vaihtaa tietoa puurakentamisesta ja harjoittaa opiskelija- ja opettajavaihtoa. Yhteistyön edellytyksenä on yhteinen hanke, johon saataisiin maaseudun elävöittämiseen suunnattua Leader-rahoitusta. Suomalaisen delegaation mielestä hankkeelle on hyvät perusteet.

Vaan palataanpa juustotilalle. Jaana Mälkki ihastelee ranskalaista tyyliä suosia oman seudun tuotteita.

- Heidän mielestään mikään ei ole niin hyvää kuin ranskalainen ruoka ja mitä lähempää se tulee, sen parempi. Siitä voisimme ottaa oppia,

sillä meilläkin on paljon hyviä tuottajia lähiseudulla. Samaa mieltä on ProAgrian yritysneuvoja Sari Uoti.

- Pienten tuottajien verkostoitumisessa ja imagokampanjoinnissa on meillä opittavaa. Uskon, että yhteistyö tulee olemaan kiinnostavaa.

Myös MTK-Satakunnan toiminnanjohtaja Markku Pärssinen piti kiinnostavana tapaa, jolla ranskalaiset onnistuvat tuotteistamaan perinnettä.

Opintomatkan kohteissa suurin osa esitteli puualan kohteita. Vielä ruokainnostustakin suurempi yllätys oli huomata, miten tosissaan Vosgesin seudulla halutaan kehittää ekorakentamista.

Yksi vierailukohteista oli kerrostalotyömaa. Toit Vosgien -yrityksen johtaja esitteli yleensä kahta rakenteilla olevaa kerrostaloa, jotka on tehty lähes kokonaan puusta. Luonnollisen materiaalin lisäksi ne ovat hyvin energiatehokkaita ja tuottavat jopa enemmän energiaa kuin kuluttavat. Kummastakin talosta löytyy

esimerkiksi 500 aurinkopaneelia. Taloihin valitaan vuokralaiset sosiaalisin perustein.

Ranskalaisen rakennuttajan sitoutuminen ekoajatteluun ja puurakentamiseen teki vaikutuksen suomalaisryhmään.

Kerrostaloilta vierailu jatkuu ekorakentamiseen erikoistuneen yrityksen mallitaloon. Taloa esittelevä Shirley Maratier kertoo, että asiakkaalle suunniteltavaa taloa varten tehdään tutkimus siitä, millainen sijaintipaikan lämpötila on eri aikoina, miten kosteus ja kuivuus vaihtelevat ja mikä on valon suunta. Näin löydetään ihanteelliset paikat esimerkiksi ikkunoilla.

Samankaltainen mittatilausmalli löytyy Lemairen sahalta Mousseyn kylästä. Asiakkaan tilaus käsitellään yksilöllisesti ja puut sahataan sen mukaan pienissä erissä. Sahan omistaja Jean-Louis Lemaire kertoo, että sahattua puuta ei juurikaan varastoida. Työpöydällä on yhtä aikaa neljän

asiakkaan tilaukset ja sahattavat puut valitaan niiden mukaisesti.

Porin ammattiopiston kv-koordinaattori Leena Seppänen uskoi Vosgesin alueelta löytyvän monenlaisia yhteistyön mahdollisuuksia oppilaitokselle. Metsäalan lisäksi Seppänen keskusteli matkan aikana paikallisen autoalan oppilaitoksen edustajan kanssa kansainvälisestä oppimiskumppanuushankkeesta, jossa perehdytään ympäristöystävällisiin ratkaisuihin autoalan opetuksessa.

- Myös puualasta syntyi myönteinen kuva. Tavoitteet ovat selkeät ja tästä on hyvä jatkaa.

Yhteistyöhankkeen suunnittelu jatkuu molemmin puolin. Seuraavaksi ranskalaiset tulevat vastavierailulle Karhuseudulle ensi vuoden alkupuolella. ♦

Karhuseutu ry:n nettisivuilla (www.karhuseutu.fi) on luettavissa matkakertomus Ranskan opintomatkasta.

SANNA JÄÄSKELÄINEN
CERCLE FRANÇAIS DE PORI

Ranskalaisten sitoutuminen puun käyttämiseen rakentamisessa teki vaikutuksen suomalaisryhmään. Kuva on Lemairen sahalta.

Antoine-Augustin Parmentier

Ranskan gastronomiassa

Ranskalaisessa gastronomisessa terminologiassa on koko joukko ruokia, jotka on nimetty jonkun henkilön mukaan. Tämä mm. siksi, että keittiömestareilla oli tapana nimetä keksimiään ruokia isäntiensä mukaan.

Antoine-Augustin Parmentier on ansainnut nimensä tässä gastronomian henkilögalleriassa aivan toisenlaisten meriittien perusteella. Hänen mukaansa on nimetty useita ruokia, kuten mm. **Hachis Parmentier** (perunasose-jauhelihalaatikko, joka ruokalajina on myöhempää perua ja ei siis itse Parmentierin keksimä. Siihen voidaan tosin käyttää jauhelihan sijaan lihapadasta syömättä jäänyt loppu tai vaikkapa härän sydäntä kuten Lyonissa saatetaan tehdä), **Potage Parmentier** eli perunasosekeitto, **Crêpes Parmentier** eli perunaletut sekä näiden variantit **Potage Parmentier à la julienne de légumes** ja **Crêpes Parmentier au saumon et au caviar** sekä jopa lyonilaisen keittiöperinteessä salaahtinkastike **Sauce Parmentier**, joka on sinappi-viiniikka-perunakastike. Yhä nykyäänkin uusia perunaruokia saatetaan nimetä hänen mukaansa. **Turun ranskalaisessa seurassa** paneudutaan tänä toimintavuonna Parmentierin elämään ensiksi esitelmän muodossa ja sen jälkeen järjestämme Parmentier-henkisen illanvieton kokoontumalla valmistamaan menyn, jonka koostamme osittain Parmentierin itse kokeilemista ja keksimistä perunaruoista. Hävittääkseen ranskalaisten perunaa kohtaan tunteita ennakkoluuloja sekä levittääkseen perunanviljelyä Parmentier järjesti kutsuvierasillallisia

aikansa tiedemiehille. Näillä illallisilla tarjoiltiin perunaruokia. Mutta kuka ja millainen mies hän oli ?

Perunan puolesta kuohuvina aikoina

Parmentierin kunniaksi ei ole nimetty vain ruokalajeja. Ranskassa häntä kunnioitetaan kouluilla, patsailla ja Pariisissa hänen nimeään kantavat puistokatu ja metroasemakin. Haluttiinpa eräiden tahojen aloitteesta Ranskassa Parmentierin elinaikana nimetä perunat ”pommes de terre”-termin sijaan ”parmentières”-nimityksellä. Parmentieriä asia lähinnä huvitti. Itse Parmentier ei tällaisia kunnianosoituksia kaivannut. Hänet tunnettiin työteliäisyydestään sekä vaatimattomuudestaan. Hänen ystävänsä totesivatkin, että ”tuo mies ei kyllä rikastu”: Parmentier ei halunnut ottaa tekemisistään kunniaa itselleen, vaan pani elämässään aina ajamansa asiat maallisen kunnian edelle.

Antoine-Augustin Parmentier syntyi 12. elokuuta 1737 Montdidierissä Picardiassa ja kuoli 17. joulukuuta 1813 Pariisissa, jossa hänen hautansa sijaitsee Père-Lachaisen hautausmaalla. Parmentier eli elämänsä Ranskan historian merkittävänä kuohuvina aikoina: hän näki **Ludvig XV** ajan, seitsenvuotisen sodan, Suuren vallankumouksen, kapinat maaseudulla, jota hän kiersi eri tehtävissään, **Ludvig XVI** ajan ”suuren pelon”, ruoka- ja viljapulan, Ludvig XVI sekä **Marie Antoinetten** teloitukset, terrorin ajan, jolloin tuhannet ihmiset menettivät henkensä giljotiinilla, näiden joukossa jopa hä-

nen tiedemiesystäviään, direktorion ajan sekä **Napoleonin** keisarikunnan. Parmentier oli vähällä maksaa omalla hengellään sen, että hän oli kansan ravitsemustilaa parantaakseen ja Ranskan ruokahuoltotilannetta edistääkseen ollut yhteyksissä itse kuningas Ludvig XVI kanssa. Parmentier välttyi kuitenkin giljotiinilta, vaikkakin epäiltyinä kuningasmielisenä. Vuonna 1786 Parmentier oli saanut tilaisuuden ojentaa Versaillesissa perunankukkia kuninkaalle ja Ludvig XVI myönsi hänelle mahdollisuuden perunanviljelyyn Sablons’n kentällä, jota hän kuitenkin itse käytti vielä sotilaskäytössä, mikä asia hankaloitti Parmentierin perunanviljelykokeiluja ja myöhästyi vuotuista siemenperunoitteen kylvämistä Tosiasiaassa Ludvig XVI ei Parmentierille kovinkaan paljoa suosiota suonut, Napoleon Bonaparte sen sijaan myönsi hänelle Légion d’honneurin, Kunnialegioonan mitalin. Tästäkään kunnianosoituksesta Parmentier ei välittänyt. Hän ei sietänyt saada kunnianosoitusta mieheltä, joka saattoi maansa perikatoon hallitakseen Eurooppaa. Vaikeina, vihamielisinä aikoina Parmentierin aseet olivat hiljaisuus ja työ.

Parmentier oli paitsi perunanviljelyn uuttera puolestapuhuja, myös monipuolinen tiedemies, apteekkari, joka kohosi korkeaan asemaan Ranskan lääkehuollon tarkastajana; hän oli elintarvikekemisti, apteekkari- ja leipurikoulutuksen kehittäjä, sotajoukkojen sairaanhoidon tarkastaja, tieteen popularisoija, teoreetikko ja käytännön mies toimiessaan maanviljelyn lähetyssaarnaajana, tuottelias kirjoittaja sekä suuri visionääri siinä,

Kuvassa eräs sovellus perunasta provencalaisittain; yleisnimenä käy esim. crêpe Parmentier. Seurana tapenadella päällystettyjä leipiä.

miten perunasta voisi olla apua taisteltaessa nälänhätää ja aliravitsemusta vastaan. Huomattakoon, että asia on yhä ajankohtainen: maailman nälkää näkeviä yritetään tänäkin päivänä auttaa **Maailman perunakeskuksen** viljelyhankkeen avulla, jossa hankkeessa Suomikin on mukana (HS, 23.4. 2008). Vuosi 2008 olikin maailmanlaajuinen perunanviljelyn teemavuosi.

Kilpakirjoitus ja muita teoksia ja tekoja perunan puolesta

Ranskassa, kuten muuten Suomessa, peruna vakiintui hitaasti kansan ruokapöytiin. Ihan tuntematon se ei Ranskassa kuitenkaan ollut, joten legenda siitä, että ”Parmentier toi perunan Ranskaan” ei ole kirjaimellisesti ottaen paikkaansa pitävä; itäisessä Ranskassa vuoristoseuduilla se oli jo tunnettu, muualle Ranskaan sen levittäminen oli työlästä ja kohtasi paljon ennakkoluuloja.

Parmentier kohtasi perunan jouduttuaan seitsenvuotisessa sodassa (1756-63) useaan otteeseen preussi-

laisten sotilaiden vangiksi. **Frederik II** oli määrännyt Preussissa perunan laajaan viljelyyn ja se oli sotilaitten perusruokaa, jota myös sotavangeille annettiin. Parmentier huomasi preussilaisten sotilaitten paremman terveydentilan ranskalaisiin maanmiehiinsä verrattuna ja päätteli, että tämän paremman terveydentilan täytyi olla perunan ansiota. Samalla kun hän tarkkaili preussilaisten ruokailutottumuksia ja elintapoja hän pääsi harjoittamaan farmaseutin taitojaan ja saattoi keskittyä elintarvikekemian tutkimukseen. Päästyään Preussista takaisin kotimaahansa Parmentier asetti itselleen humanitäärisen tehtävän: poistaa toistuvista katovuosista, kulkutaudeista ja sodista johtuvien nälänhätien aiheuttamia kärsimyksiä saattamalla peruna kaikkien Ranskan alueitten tuntemaksi peruselintarvikkeeksi.

Parmentier ymmärsi tieteen popularisoinnin merkityksen: hän kirjoitti perunaa käsitteleviä artikkeleita ja viljelyoppaita, jotka oli suunnattu laajalle yleisölle, talonpojille ja maanomistajille.

Vuosina 1769-1770 oli Ranskassa suuret nälkävuodet, joista kärsivät etenkin Burgundin ja Franche-Comtén alueitten asukkaat, väestökatastrofi oli noilla alueilla tuolloin todella lähellä. Besançonin tiedeakatemia huolestui tilanteesta niin, että päätti hävittää nälänhädät Ranskasta lopullisesti. Se julkisti vuonna 1771 kirjoituskilpailun aiheesta: ”Mitkä ovat ne kasvit, jotka voisivat korvata nälänhädän vallitessa ne kasvit, joita käytetään yleisesti ihmisten ravinnoksi, ja miten niitä tulisi valmistaa ravinnoksi ?” (**Quels sont les végétaux qui pourraient suppléer, en cas de disette, à ceux que l'on emploie communément à la nourriture des hommes, et quelle en devrait être la préparation ?**) Parmentier voitti kilpakirjoituksen kirjoittamalla perunan hyödyistä taistelussa paremman ravitsemustilanteen puolesta. Kohtalon ironiaa on se, että samainen akatemia oli aiemmin, vuonna 1748 kieltänyt perunanviljelyn ! Parmentier joutui taistelemaan Ranskassa uskomattomia perunaan liittyviä ennakkoluuloja ja uskomuksia vastaan:

sen väitettiin aiheuttavan lepraan ja olevan jopa myrkyä. Todistaakseen ettei asia ole niin Parmentier keskittyi seuraavassa kirjoituksessaan perunan koostumukseen. Hän julkaisi vuonna 1773 **Examen chimique des pommes de terre, dans lequel on traite des parties constituantes du bled.**

Vuonna 1775 Pariisissa oli nälänhätä ja viljan hinta oli korkea. Samoin vuonna 1776 talvi oli ankara, mikä vain hankaloitti elintarviketilannetta. Vaikeat ajat vakuuttivat Parmentierin yhä lujemmin siitä, että perunasta on oleva apu taistellessa nälänhätää vastaan: jotta viljaa säästytisi, hän kehitti perunaleivän, ts. perunalimpun, jonka kehittelyn tuloksen hän esitteli v. 1778 mm. Benjamin Franklinin läsnäollessa sotilassairaala Invalides'issa. Tästä Parmentierin järjestämästä peruna-ateriasta kirjoitettiin lehdissä: **Le Journal de Paris** kehui Parmentierin perunaleipää ”vuosisadan tärkeimmäksi keksinnöksi”. Seuraavana vuonna Parmentier julkaisi oppaan **Manière de faire le pain de pomme de terre sans mélange de farine**, jonka avulla hän halusi tuoda helpotusta tilanteeseen, jossa viljaa ei riittänyt leipien valmistukseen. Saatuaan ensimmäisen perunasadon Sablons'n perunapellosta Parmentier kirjoitti viljelykokeilusta muistion, joka valmistui heti 1787. Parmentierin toive on, että hänen perunaviljelyksensä lähellä Pariisia kiinnittäisi pariisilaisten huomion ja edesauttaisi

perunan hyväksymistä elintarvikkeeksi. Tässä hän osittain onnistuikin, sillä perunoihin katosi pellosta öiseen aikaan. Legendan mukaan Parmentier olisi kekseliäisyydessään määrännyt vartijoita varjelemaan perunamaitaan, jotta se olisi herättänyt Pariisin asukkaiden huomion. Tosiasiassa hänen käytössään olleet palstat olivat kuninkaan sotilasalueita, joita muutenkin vartioitiin. Tosin seuraavan vuoden satoa varten Parmentier suojausi perunapeltonsa aitauksella, joka kyllä sai ympäristön asukkaat uteliaiksi. Kuningas hyväksyi perunan ruokapöytänsä ja perunan kukista tuli hovin naisten asujen koristus, tosin koruomeltuina kukkina, sillä aidot olivat aivan liian kalliita. Suurena vallankumousvuonna 1789 hän sai valmiiksi teoksen *Mémoire sur les avantages que le royaume peut retirer de ses grains. Traité sur la culture et les usages des pommes de terre, de la patate et du topinambour*. Parmentier oli siis kiinnostunut muidenkin mukulakasvien soveltuvuudesta kansanravinnon perustaksi. Terrorin alkaessa vuonna 1794 hän julkaisi uuden perunaviljelyä puoltavan kirjoituksen **Instruction sommaire sur la culture des pommes de terre**. Kirjoituksella oli kantavuutta: 1795 talvi oli hyttävän kylmä ja maassa oli leivästä pulaa. Perunaa määrättiin viljeltäväksi jopa Tuileriesin puistossa Parmentierin laajaan kirjalliseen tuotantoon sisältyvä teos, jolla on yhtymäkohtia perunan levittämiseen Suomenkin oloissa:

vuonna 1801 Parmentier julkaisi viinanpoltto-oppaansa **L'Art de faire les eaux-de-vie**. Suomessakin perunan läpimurtoa edisti havainto sen soveltuvuudesta viinanpoltoon: 14 vuotta Parmentierin oppaan ilmestymisen jälkeen, v. 1815, **Suomen talousseura** julkaisi vihkosen, jossa opastettiin, miten perunasta saa poltettua viinaa.

Parmentier käytti koko elämänsä Ranskan elintarvike- ja lääkehuollon kehittämiseksi, hän tutki perunan lisäksi myös mm. maissinviljelyä. Vielä viimeisinä elinvuosinaan hän kehitti rypälesokerin laajamittaista tuotantoa. Ehkä seuraavan kerran kun syömme päivittäistä perunaa, nostamme voimme pienen kiittävän ajatuksen lähettää M. Parmentierille ja meikäläisittäin **Asikkalan** kappalaiselle **Axell Laurellille** (1715–1790), joka saarnastuolista käsin levitti perunaviljelyn ilosanomaa ja toimi käytännön miehenä ja esimerkkinä kuten Parmentier: viljeli itse perunaa. Niinpä Suomessakin nauris vaihtui perunaan. ♦

.....
JARMO KEHUSMAA
CERCLE FRANÇAIS DE TURKU

LÄHTEET: JOLLY, MARTINE:
MERCI M. PARMENTIER,
ROBERT LAFFONT, 1985
MURATORI-PHILIP, ANNE:
PARMENTIER, PLON, 2006

Provencen auringossa syksyllä 2009

Avignonissa herkuteltiin marokkolaisittain.

Arles'issa kokeiltiin Antiikin Teatterin varsin hyväkuntoisia istuimia ja kuunneltiin selostusta nähtävyyden historiasta.

Kyllä oli hyvä päästä kosteasta ja viileästä Suomesta Provencen aurinkoon ainakin viikoksi!

Finnair yhteistoiminnassa Air Francen kanssa kuljetti meidät kaikki 23 matkalaista muutamassa tunnissa Helsingistä Pariisiin kautta Marseilleen lauantaina 24.10.2009.

Aivan kaupungin sydänkeskuksessa sijaitseva hotellimme Oceania oli äskettäin korjattu ja sijaitsee kaupungin kuuluisimman kadun La Canabièren alkupäässä. Lähdimme koko joukko erikoisasiantuntijamme, professori Tarmo Kunnaksen johdolla jalkaisin tutustumaan kaupungin vanhaan satamaan ja varsinaiseen vanhaan kaupunkiin. Kuulimme hyvin runsaasti tämän ikivanhan kaupungin historiasta ja nykypäivästä. - Tuli mieleen vanha juttu: ”Se, mikä jää jäljelle, kun on kaiken kuullut

ja osan unohtanut, on sivistystä!” - Iltapäivällä osa käveli ja osa ajoi kaupunkijunalla Notre Dame de la Garden katedraalin kukkulalle, jolta avautuu huikaiseva näköala yli koko kaupungin.

Aikaisin seuraavana aamupäivänä suunnistimme ihan vain kadun yli satamassa odottavaan laivaan. Upeat kalkkikivikalit monine poukamiineen ja jyrkkine rantoineen olivat ihastelumme kohteina jopa kaikkiaan yli kolmen tunnin ajan. Emme nousseet maihin, vaan pysyttelimme laivassa, joka vaikutti melkein sukeltavan muutamaa rantaan.

Matka jatkui ja kulkuneuvo vaihtui, sillä lähdimme bussilla iltapäivällä Camarguen kautta kohti Arles'ia.

Siellä oli meille varattu Hôtel Le Calendal aivan keskeltä viehättävää, vanhaa kaupunkia. Kaikki yksilölliset ja korkealuokkaiset hotellihuoneet olivat vanhojen talojen tapaan monen portaan takana ja ilman hissiä, mutta hotellin henkilökunta auttoi meitä ystävällisesti laukkujen kantamisessa.

Hotellin sijainti on erinomainen, kun haluaa tutustua kaupungin ikivanhaan historiaan. Aivan hotellin edessä on Théâtre Antique ja vähän matkan päässä Amphithéâtre. Kävimme molempien, varsin hyvässä kunnossa olevien teattereiden ”istuimia kokeilemassa” ja kuuntelemassa suomeksi mielenkiintoista historiallista selostusta kummastakin laitoksesta.

Kävelimme reippaasti roomalaiselle ja varhaiskristilliselle hautausmaalle, Les Alyscamps. Siellä oli useita valtavia sarkofageja, joiden paksumuokseja kansia ihmettelimme. Hautausmaahan kappelissa Église Saint Honorat joku arveli, että siellä on varmasti hyvä akustiikka. Niinpä Tarmo aloittikin juhlavasti ”Maa on niin kaunis- virren, johon kaikki yhtyivät, ja lauloimme kaikki kolme säikeistöä.

Iltapäivällä kävelimme Konstantinuksen kylpylään sekä vielä Antiikin museoon. Useat meistä lähtivät illalla nauttimaan aivan lähistöllä sijaitsevan ravintolan erinomaisia antimia. Tienoo on niin rauhallista ja päivän anti oli ollut niin mahtava, että unen saannissa ei ollut vaikeuksia.

Tiistaiaamuna 27.10. lähdimme taas liikkeelle bussilla, ja matka suuntautui nyt Provencen kaupunkiin ja pieniin kyliin. Ensimmäiseltä pysähdyspaikalta kävelimme vajaan kilometrin, kun näimme edessämme valtavan rakennelman Pont du Gard, muinaisten roomalaisten rakentaman avoimen vesijohdon, jossa vesi virtasi parinkymmenen metrin korkeudessa suurten kaarisiltujen päällä.

Matka jatkui kohti Avignonia, jossa lähdimme kävellen ihailemaan paavien entistä palatsia. Kyllä meikäläisiä ihmetytti roomalaiskatolisen kirkon valta ja mahtavat rakennelmat. Upeat holvit ja valtavan suuret salit, joiden välillä oli salamyhkäisiä käytäviä. Keskelle Rhône-jokea ulottuva kaunis silta oli seuraava kohteemme; toisen puolen sillasta oli tulva vienyt joskus mennessään.

Les Baux de Provence alkoi olla jo ilta-auringon loisteessa, kun pääsimme sinne. Tarmo kertoi meille, että Monacon valtiassuku Grimaldit on lähtöisin näiltä tienoilta. – Varsinaisia kalkkikivikallioita riitti ja meillä voimia kiipeillä jyrkkiä katuja ylös katsomaan pienehkön turistikaupun-

gin viettelyksiä, joista suurin osa oli kaikenlaisia kauppalikkeitä.

Seuraavana aamuna jätimme kauniin ja historiallisen Arles’in taaksemme, ja bussi lähti kohti Mont Ventoux’n vuorta. Tie kapeni kape-nemistaan ja oivalla kuljettajallamme oli todella töitä, mutta kyllä hän hommansa osasi. Puuraja jäi taaksemme ja ympärillä oli vain pensaita ja louhikkoa. Ranskan maanteistä voi esittää vain positiivisia kommentteja: tien päällyste on aina sileää asfalttia – tai siltä se ainakin näyttää. Kuoppia tai vajoamia ei ole, joten on helppo ylläpitää hyvää vauhtia. Kaiken lisäksi tiestö on esimerkillisen hyvin dokumentoitu moottoriteistä ja valtateistä aina pienimpiin vuoristoteihin saakka. Joka tiellä on kirjain ja numero, kuten ajamallamme tiellä vuoren huipulle: D 974. – Sieltä todella avautui upea maisema joka suuntaan: vuoria ja värikkäitä metsän peittämiä rinteitä. Lämpötila oli huomattavasti laskenut ja tuuli tuiversi ympärillämme.

Kuljettajamme valitsi pienen ja kauniin tien seuraavaan kohteeseemme, joka oli Gordes. Siellä meille tarjottaisiin lounas. Monien vaiheiden jälkeen löysimme perille suomalaisen rouvan ja ranskalaisen miehen kotiin. Saimmekin todella paikallista ruokaa, herkullista tomaattipaistosta, Camarguen härkää ja Camarguen mustaa riisiä, jälkiruoaksi hedelmätorttua. Viinit olivat myös paikallisia. Lopuksi laulettiin talon rouvalle ”Mä oksalla ylimmällä”, koska hän on kotoisin Kangasalta. – Pysähdyimme Fontaine-de-Vaucluse’ssä ihailemassa kaunista koskea.

Taisi torkku yllättää muutamat, koska olimme tuossa tuokiossa Aix- Provencessa. Hotelli on melko kaukana kaupungin ulkopuolella ja vain muutamat taisivat illalla lähteä tutustumaan itse kaupunkiin.

Seuraavana aamuna lähdimme aamiaisen jälkeen kaupungin linja-

autolla keskustaan, kun ”oma” linja-automme oli ensin pakattu valmiiksi. Kävelimme Aix’in vanhassa keskustassa ja tutustuimme asiantuntijamme opastuksella kaupungin tärkeimpiin historiallisiin nähtävyyksiin. Heti iltapäivän alussa kiipesimme oman linja-automme kyytiin ja keula käännettiin moottoritille kohti Nizzaa. Tie oli hyvässä kunnossa, samoin bussimme ja etenkin kuljettajamme, joka sai hienolla ajollaan meille ohjelmaamme monta tuntia lisäaikaa.

Nizzan kadut ovat ahtaita ja täynnä autoja, joten muutamilla taikatempuilla kuljettaja onnistui saamaan suuren linja-automme aivan keskustassa sijaitsevan hotellin eteen. Hotelli oli äskettäin uusittu, sillä kaikki yleiset tilat ja huoneet siellä olivat oikein hyvässä kunnossa. Ilta oli vapaa, joten kukin etsiytyi nauttimaan iltapalaansa kaupungin lukemattomiin ravintoloihin.

Aamulla suuri osa joukostamme lähti tutustumaan Nizzan maailmankuulujen taiteilijoiden Matissen ja Chagallin pysyviin näyttelyihin. Iltapäivä kului kaupungilla kävellen ja ostoksia tehden. Yhteinen päätösillallinen nautittiin lähistöllä sijaitsevassa tunnetussa ravintolassa. Ruoka oli hyvää ja tunnelma korkealla.

Seuraavana aamuna pakkasimme tavaramme ja kotimatka alkoi Nizzan lentokentältä. Pariisissa lentokentällä totesimme taas kerran, miten suuri on jo tämän kaupungin lentokenttä. Kävelimme lähes kilometrin siltä portilta, jonne Nizzan kone tuli, sille portille, mistä Helsingin koneemme lähti. Illansuussa olimme jo koto-Suomessa monta kokemusta rikkaampina. – Loppukaneettina saatoimme sanoa, että matka oli onnistunut ja hyvin järjestetty, mistä kiitos kuuluu matkanjohtajallemme Liisalle. ♦

RIITTA JA RAINER FOCK

Hyödyllisiä osoitteita

Loma-asunnot Ranskassa:

Les Gîtes de France- järjestön (www.gites-de-france.com) maaseudulla sijaitsevat asunnot ovat laadukkaita, nykyaikaisin mukavuuksin varustettuja ja lapsiperheen tarpeet huomioivia. Verkosto kattaa koko Ranskan.

Le réseau Clévacances (www.clevacances.com) tarjoaa majoittumista sekä suurissa kaupungeissa että maaseudun rauhassa. Manner-Ranskan lisäksi asunnon voi vuokrata myös merentakaisilta alueilta DOM-COM. Aktiivilomien ohjelmaan voi liittää perehtymistä viininviljelyyn, kalastukseen jne. alkuperäisasukkaiden kanssa.

Fleurs de soleil (www.fleursdesoleil.fr) avaa ovet yksityiskoteihin maaseudulla. Isäntäväen seurassa on mahdollisuus viettää iltaa tai tehdä retkiä ympäristöön, perehtyä seudun elinkeinoihin jne. Lähes koko Ranskan kattava verkosto.

Accueil Paysan (www.accueil-paysan.com) tarjoaa aktiivilomia maalaistaloissa, joissa voi osallistua maatalon töihin, nauttia ruokapöydässä tilan omia tuotteita ja tehdä retkiä seudun kulttuurinähtävyyksiin. Asumismuotoja on monia: camping, huoneen- tai talonvuokraus jne.

BelambraVVF (www.belambra-vvf.fr) – järjestöllä on lomakylä varsinkin Elsassissa, Baskimaalla ja Ile de Francessa. Lomakylät ovat ihanteellisia lapsiperheille ja asumismuotoja on tarjolla ”studioista” suuren perheen taloihin.

Loma-asunnot Ranskassa – vuokraus suoraan omistajalta ilman välityspalkkioita: www.homeaway.fi

Muita tärkeitä osoitteita Ranskassa:

Ranskan matkailu: www.franceguide.com

Pamplemousse – Ranskan matkojen erikoistoimisto
www.pamplemousse.fi

Ranskan rautatiet (Société Nationale des Chemins de Fer SNCF):
www.voyages-sncf.com

Koko Ranskan ja Pariisin kartat:
www.mappy.fr

Sää:
www.meteo.fr

Ranskan historialliset monumentit:
www.monuments-nationaux.fr

RATP- Pariisin joukkoliikenteen aikataulut ja reitit:
www.ratp.fr

Pariisin matkailutoimisto:
www.paris-touristoffice.com

Pariscope - parhaat menovinkit:
www.pariscope.fr

Ravintolaopas Pariisiin:
www.eatinparis.com

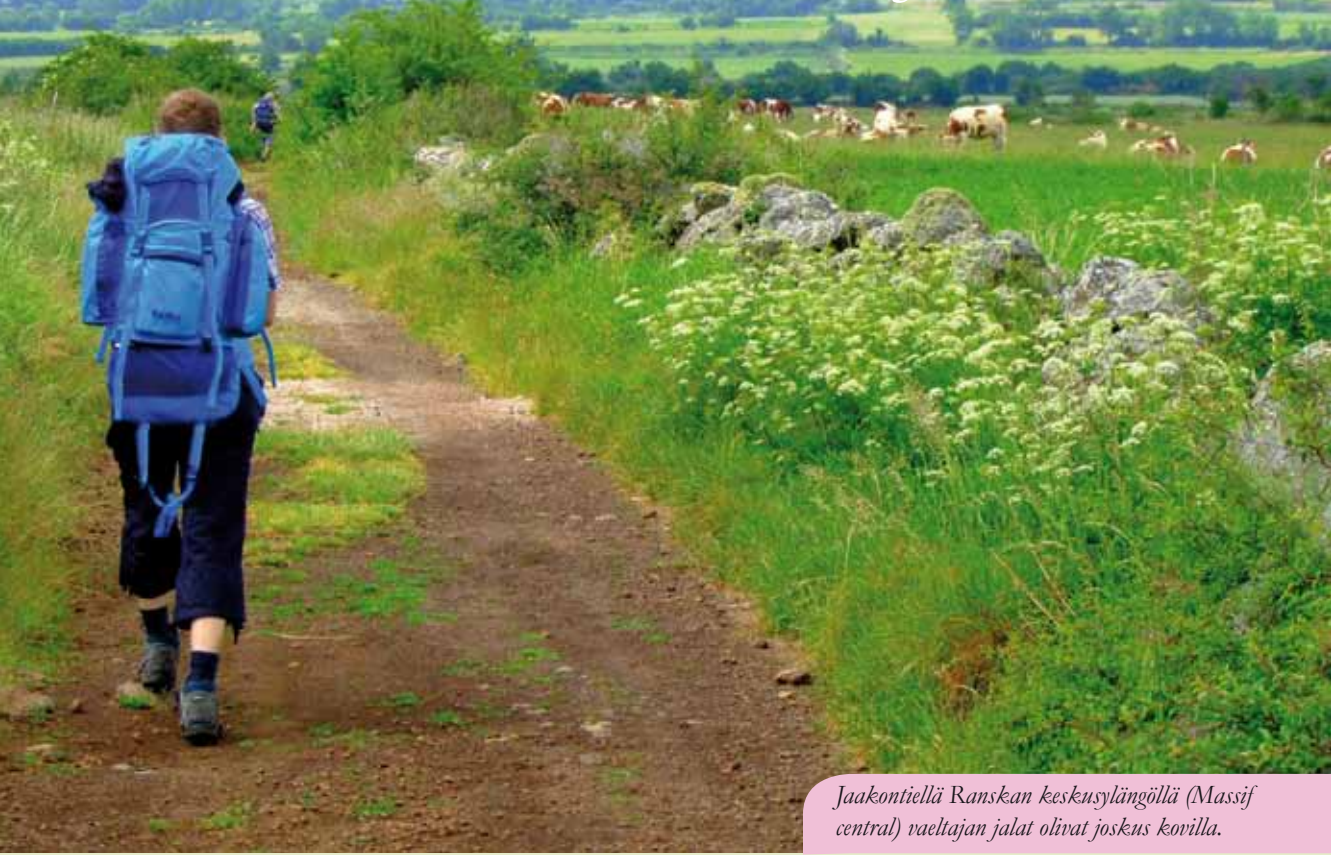
Kielikurssit Ranskassa:
www.flc.fr
(yliopistojen valvomat kielikoulut)

Avoimet työpaikat:
www.anpe.fr, www.mol.fi

Opiskelu, asuminen Ranskassa:
www.cimo.fi / oppaat/perustieto/ranska.pdf

Muu oleskelu (nuoret):
www.suomi-ranska.com > Nuorisotoimikunta

Jaakontiellä Ranskan sydänmailla

Jaakontiellä Ranskan keskusylängöllä (Massif central) vaeltajan jalat olivat joskus kovilla.

Kun serkkuni ehdotti yhteistä vaellusmatkaa Ranskassa, olin heti valmis. Meillä molemmilla oli jo kokemusta Santiagon Compostelan pyhiinvaellustiestä Espanjan puolelta, ja kun vaikutelmat olivat olleet myönteisiä, oli meillä hyvä syy lähteä kulkemaan tuon maailmanperintökohteeksi nimetyn pyhiinvaellustien Ranskan puoleista osuutta. Aloituspaijaksi valitsimme Le Puy, koska sieltä alkava *Via podiensis* on Ranskan puoleisista Santiagon vaellusteistä alkuperäisin ja kulkee seudulla, jossa ei ole suuria moderneja kaupunkia matkan varrella.

Ranskan Grande Randonnée –reittien järjestelmässä tämä Jaakontien haara on saanut tunnuksen GR65, ja heti aluksi huomasimme, että tunnelma tien päällä oli erilainen

kuin Espanjan puolella. Ranskassa kyse oli enemmän patikoinnista ilman kovinkaan selvää ideaa Santiagoon kulkemisesta. Vaikka eivät useimmat kulkijat Espanjassakaan olleet varsinaisia pyhiinvaeltajia, niin apostolin hauta hämmötti kuitenkin päämääränä mielissä. Ranskassa oli enemmän patikkaturisteja, jotka vain kulkivat pätjän vaellusreittiä, ja useilla ei ollut pyhiinvaeltajapassiakaan. Espanjassa tie on myös hyvin kansainvälinen, Ranskan puolella kohtasimme kahden viikon aikana vain pari kolme ei-ranskalaista, vaikka ranskalaisia vaeltajia oli paljon liikkeellä.

Kuljimme 280 km Le Puystä Cahorciin lähellä Cahorsia. Le Puy oli hyvä aloituspaikka historiallisen merkityksensä vuoksi, sen keskiaikaisilla kaduilla pääsi kiinni pyhiinvaelluksen

henkeen. Reittimme kulki Ranskan keskusylängön (Massif central) eteläosien halki ja sitten pitkin Lot-joen laaksoa. Mitään huippukuntoa vaellus ei vaatinut, mutta ylä- ja alamäkiä oli kyllä riittämiin, ja jalat olivat väliin kovilla, vaikkei aivan varsinaisessa vuoristossa oltukaan. Kuljimme yleensä reilut 20 km päivässä, hieman vaihdellen reitin ja sopivien majapaikkojen sijainnin mukaan.

Maasto oli vaihtelevaa, ja kesäkuun lopulla Ranskan maaseutu oli kauneimmillaan. Maisemallisia huippukohtia olivat Allier-joen rotkolaakso, Aubracin nummet ja Conquesin keskiaikainen kylä, pyhiinvaelluskohde sekkin. Patikoija saa maaseutuun aivan erilaisen kosketuksen kuin pyöräilijä, autoilijasta puhumattakaan. Kävellessä ehti ihaila jokaista keto-

Romaaninen silta yli Lot-joen Espalionissa.

kukkaa, ihmetellä metsän vehreyttä ja tarkastella vanhojen talojen arkkitehtuurin yksityiskohtia.

Tarkoituksella olimme valinneet reitin, joka kulki pienten paikkakuntien halki, ja 4000 asukkaan Espalion tuntui viikon vaelluksen jälkeen suurelta taajamalta. Joinakin päivinä taisimme nähdä enemmän lehmiä kuin ihmisiä, mutta mitään villiä luontoa alue ei silti ollut. Luontolämysten lisäksi vanhat, usein lähes keskiaikaisessa asussaan olevat kylät ja niiden kirkot, kappelit ja kapeat kujat olivat matkan kiinnostavinta antia. Historiallisia kerrostumia riitti, ja kävellessä ehti pohdiskella ihmisen pitkää läsnäoloa maisemassa ja hänen kädenjälkeään siinä. Ja Ranskassa kun oltiin, jopa parin sadan asukkaan maalaiskylästä saattoi löytää gourmet-ravintolan, joka oli niin suosittu, että sinne piti tehdä illallista varten pöytävaraus!

Reitti oli maastoon niin hyvin merkitty, että eksymisen vaaraa ei juuri ollut, mutta Topoguide-karttavihkoset olivat kyllä silti hintansa arvoiset.

GR-reittien ideologiana on välttää viimeiseen asti asfalttiteitä, ja vaikka polut ovat toki maantien vartta miellyttävämpiä kävellä, oli reitti joissain paikoin vedetty korkeiden mäkien kautta kiemurrellen, vaikka vanha maantie olisi ollut paljon suurempi reitti laakson pohjalla. Tällöin käytimme hieman omaa maalaisjärkeä ja oikaisimme kartan avulla hulluimmat mutkat suoriksi. Saatoimme samalla perustella ratkaisujamme historiallisella autenttisuudella, sillä tuskinpa keskiajan pyhiinvaeltajatkaan kiipesivät kukkulalle vain laskeutuakseen sieltä saman tien alas.

Majoituimme vuoroin *gîte d'étape* -paikoissa, vuoroin kylien pikkuhotelleissa. Hintaero ei yleensä ollut kovinkaan suuri, sen verran edullisia maaseudun pikkuhotellit Ranskassa ovat. *Gîte d'étape*t ovat retkeilymatjatyypisiä majapaikkoja, ja niissä tutustui helposti muihin vaeltajiin. Ne olivat tasoltaan aivan kelvollisia, paitsi se viimeinen Cajarcissa, jossa sitten olikin luteita. Toisaalta harva majapaikka on ollut hienompi kuin

sinänsä vaatimaton huone Sainte Foyn luostarin vierasmajassa Conquesissa. Kylpyhuoneestakin oli näköala basilikan katolle! *Gîte*issä majapaikan saattoi varata puhelimitse edellisiltana, hotelleihin vain kävelimme sisään. Tämä tyylit antoi vapauden valita etappien pituus tilanteen mukaan. Välillä (ylämässä varsinkin) hieman rinkkoinemme kadehdimme niitä vaeltajia, jotka käyttivät matkailukkujen kuljetuspalvelua, mutta he olivat sidottuja ennalta sovittuihin etappeihin.

Ennen lähtöä suunnitelmastamme kuullut ranskalainen kollega tokaisi, että tuolla reitillä saisimme tutustua käsitteeseen *la France profonde*. Hän oli aivan oikeassa, patikkaretki Ranskan sydänmailla syvensi kuvaamme Ranskasta ja sijoittui elämyksillä mitaten vaikuttavimpien matkojeni joukkoon. ♦

TEKSTI: OLLI RANTALA
KUVA: MIKKO KOPONEN

Seppo Sundelin

Tammikuun lopulla kuoli kotonaan Raisiossa äkilliseen sairaskohtaukseen lehtori Seppo Sundelin. Hän oli syntynyt vuonna 1938. Seppo Sundelin valmistui filosofian lisensiaatiksi Turun Yliopistosta toimien siellä jonkin aikaa assistenttina. Pitkän työuransa hän suoritti Turun Kauppa-korkeakoulun ranskan kielen lehtorina.

Opiskelujensa loppuvaiheessa Seppo sai mahdollisuuden avustaa professori Tauno Nurmela sanakirjatyössä, josta sitten tulikin opetustyön ohella Sepon toinen päätoimi. Sepon toimesta syntyi mm. Edvin Hagforsin kanssa toimitettu Opiskelusanakirja ja yksin tehty Ranska-suomi sanakirja. Päätyö oli v. 2008 yhdessä lehtori Jean-Michel Kalmbachin kanssa toimitettu 1600-sivuinen Ranska-suomi-suursanakirja.

Seppo Sundelin valittiin 1970 Turun ranskalaisen seuran puheenjohtajaksi ja tätä luottamustointia hän hoiti 15 vuotta. Cerclen toimintaan tuli Sepon aikana mukaan erityisen paljon opiskelijoita. Hän oli myös aktiivisesti mukana 1985 Turun ranskankielisen leikkikoulun perustamisessa. Ansoistaan Seppo Sundelinille myönnettiin Officier de l'Ordre des Palmes Académiques- kunniamerkki 1984. *Seppo reste dans nos pensées !*

MATTI PÖSÖ, CERCLE FRANÇAIS DE TURKU

Kalervo Siikala

Suomen kansainvälisten ja erityisesti Ranskaan suuntautuvien suhteiden kehittäjänä tunnettu **pääkonsuli Kalervo Siikala** kuoli lokakuussa 2009 Lohjalla 76-vuotiaana. Kalervo Siikalan ura opetusministeriön toimialan tehtävien parissa alkoi v. 1957, kun hän toimi Suomen Unesco-toimikunnan pääsihteerinä kahteen otteeseen. Opetusministeriön kansainvälisten asian osaston päällikkö Siikalasta tuli v. 1966 ja hän jäi eläkkeelle saman osaston yliohtajan tehtävistä v. 1996. Siikala vaikutti Suomen kansainvälisten suhteiden kehittämiseen monella kulttuurin alalla ja erityisesti hänen panoksensa näkyi Suomen ja Ranskan välisten kulttuurisuhteiden edistämässä. Siikala oli mm. luomassa Suomen ja Ranskan välillä solmittua kulttuurivaihtosopimusta ja hän oli vahvasti mukana perustamassa Suomen kulttuuri-instituuttia Pariisiin toimien mm. instituuttia ylläpitävän säätöön hallituksen jäsenenä usean vuoden ajan. Kalervo Siikala kirjoitti myös useita kirjoja Suomen kansainvälisistä suhteista. Ansoistaan Ranskan kulttuurisuhteiden hyväksi tehdystä työstä Suomessa Ranska myönsi Siikalalle seuraavat kunniamerkit: Ranskal. R. K ja Ranskal. KL ups.

Eric Rohmer

- hillitysti henkevien elokuvien mestari

Omaleimaisimpiin ranskalaisen elokuvan mestareihin kuulunut *Éric Rohmer* kuoli 11.1.2010 Pariisissa. Hän oli 89-vuotias ja oikealta nimeltään Jean-Marie Maurice Scherer. (...).

Pitkällä urallaan Rohmer ohjasi useita lyhytelokuvia sekä noin 30 pitkää elokuvaa. Hän laati 1977 väitöskirjan tilankäytöstä Friedrich Murnaun elokuvassa *Faust* (1926). Rohmerille ominaista olivat teemoiltaan tai aiheiltaan yhteneväisten elokuvien syklit. Kuuluisin on *Moraaliset tarinat*-sarja, johon kuuluvat *La boulangère de Monceau* (1962), *La carrière de Suzanne* (1964), *Keräilijätär* (1967), *Yöni Mandin luona* (1969), *Clairin polvi* (1970) ja *Rakkaus iltapäivällä* (1972). (...).

Useita elokuva-alan palkintoja saaneelle Rohmerille myönnettiin elämäntyöstä Kultainen leijona Venetsian elokuvajuhlilla 2001. Rohmer piti elokuvia tieteen jälkeen parhaana välineenä maailman tuntemiseen. *Helsingin Sanomat* 13.1.2010, Petri Immonen

Villa Gallia Normandiassa kesällä 2010

Villa Gallia 20-vuotta
- juhlayuoden kunniaksi Villa Gallia
avaa ovensa aamiaismajoittujille jo kesäkuussa.

majoitusta
lomailijoille

Ranskan kulttuuriluentoja &
illanviettoja

ranskan kieltä aidossa
ympäristössä

teemat 2010:
Deauville & Coco Chanel
Kanaalirannikon maisemissa
Arsène Lupin'in jäljillä
Impressionistinen Normandia
Séduisant Pays d'Auge -
ranskalaista maalaisidylliä

retkiä &
tutustumiskäyntejä

ratsastusta &
koira/hevosfanien
teemapäiviä

Villa Gallia on normandiaalaistalo
La Chapelle-Yvon'n kylässä Calvadosin departementissa.
'Kukkaisrannikolle' on puolen tunnin matka, mairinnousurannoille
reilu tunti, lähikaupunki Lisieux - Pariisi junalla 1 ½ h.
Tiedustelut Villa Gallia Oy 050-3746653,
Katso tarkemmin nettisivuilta!
www.villagallia.eu

Haluan liittyä
Suomi-Ranska yhdistysten liiton henkilöjäseneksi

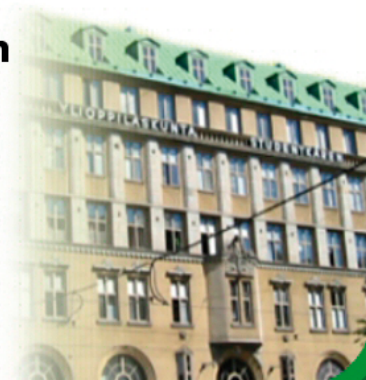

Nimi	Henkilötunnus
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin
Sähköpostiosoite	
Jäsenmaksuni on (merkitse rasti oikeaan vaihtoehtoon):	
☐ 25 eur/vuosi, ns. "normaalijäsen"	
☐ 15 eur/vuosi, koska olen liiton jäsenyhdistyksen jäsen eli ns. "päällekkäisjäsen"	
☐ 13 eur/vuosi, koska olen opiskelija tai koululainen	
Haluan tietoa liiton toiminnasta sähköpostitse: kyllä ☐ ei ☐	
Liiton henkilöjäseneksi voi myös liittyä osoitteessa: www.suomi-ranska.com .	
Jäsenet Huom! Mikäli haluat tietoa liiton toiminnasta sähköpostitse, lähetä osoitteesi; sryl@suomi-ranska.com .	

- Leikkaa irti ja postita, postimaksu on maksettu. -

Hammaslääkärin vastaanotto ja päivystys
arkisin 8-20
lauantaisin 8-18

Suomi-Ranska Yhdistysten
Liiton jäsenille
maksuton tarkastus ja
hammashoidosta -10%

Helsinki Mannerheimintie 5 C | (09) 253 10100
Turku Aurakatu 14 B | (02) 4141 100

SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO
FINLAND-FRANKRIKE FÖRENINGARNAS FÖRBUND
FÉDÉRATION DES ASSOCIATIONS FRANCO-FINLANDAISES

Raumantie 4, 00350 Helsinki, Finlande
tél. 358-9-561 1411, fax 358-9-561 1415
sryl@suomi-ranska.com <http://www.suomi-ranska.com>

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

SUOMI-RANSKA
YHDISTYSTEN LIITTO

Tunnus 5015991

00003 Vastauslähetys

Taivaltajan eväät jäätyvät pakkasessa

– Sää on suosinut minua, sillä pahoja myrskyjä ei ole ollut. Pidän tästä lumisesta maisemasta, läpi Suomen taivaltava Alain Bezard sanoo.

Valtatie 24:n reunaan kävelee yksinäinen mies valkoisessa maisemassa. Hänellä on rinka selässään ja jääpuikkoja viiksissä.

Ranskalaissyntyinen Alain Bezard on patikkamatkalla Helsingistä Nordkappiin. Sunnuntaina ja maanantaina hänen tiensä kulki Kuhmoisten läpi.

– Tienpiennar on tässä hyvin kapea, käveleminen on vaikeaa. Lumen takia en voi talvella kulkea metsän puolella. Onneksi isot rekat ovat ystävällisiä ja väistävät minua, Pataveden kohdalla tavoitettu Bezard sanoo.

Mies starttasi Helsingistä 15. tammikuuta ja etenee noin 30 kilometriä päivässä. Nordkappiin hän uskoo pääsevänsä kolmessa kuukaudessa.

– Olin Helsingissä ja Kemissä ystäviäni tapaamassa ja yritin löytää töitä, mutta en onnistunut. Koska minulla ei ollut muuta tekemistä, läh-

din kävelemään. Minusta on mukavaa olla tien päällä, tavata ihmisiä ja jakaa kokemuksia heidän kanssaan.

Alain Bezard matkustaa ilman rahaa. Hän uskoo ihmisiin ja heidän vieraanvaraisuuteensa, joten hän toivoo matkan varrella saavansa ruokaa ja yösjän paikallisilta ihmisiltä. Samanlaisia reissuja mies on tehnyt 69 maassa.

– Jos yöpyisin hotelleissa ja söisin ravintoloissa, en tapaisi ihmisiä. Se on tylsää.

Bezard sanoo, että häneltä on usein kysytty, miksi lähti matkaan juuri tammikuun kovimmilla pakkasilla.

– Miksi en kävelisi talvella? Kesällä voisi olla helpompaa, mutta silloin ihmiset ovat kiireisempiä.

Matkaan lähtiessään Bezardin rinka painoi 15 kiloa. Lahdessa hän heitti pois osan tavaroista, ja jäljelle

jäi vain 10 kiloa. Pakkasessa hän on pukenut ylleen liki kaikki vaatteet, jotka hänellä on mukanaan.

– Ruokaa en voi kantaa, koska se jäätyy. Minulla on vähän suklaata, josta tulee heti kivikovaa, ja pieni pullo vettä, joka jäätyy nopeasti.

Kuhmoisissa Alain Bezard sai yösjän Sirkku Lahdelta Lehdesmäen lomakodissa. Kuhmoisten Nesteeltä hänet kyyditsi majapaikkaan Kari Paaajanen, joka auttoi petipaikan löytämisessä. Aamulla hän sai Lahdelta kyydin takaisin Nesteelle, joten auto-kytyt ei lyhentänyt hänen varsinaista kävelyreittiään.

Alain Bezardin matkaa voi seurata internetissä osoitteessa helsinki-nordkapp.blogspot.com.

**TEKSTI JA KUVA: PÄIVI HOTOKKA/
KUHMOISTEN SANOMAT**

Liity

SUOMI-RANSKA

YHDISTYSTEN LIITON (SRYL) TAI SEN JÄSENYHDISTYKSEN JÄSENEKSI

SRYL:N JÄSENYHDISTYKSET

Helsinki:	Cercle franco-finlandais de Helsinki - Helsingin ranskalais-suomalainen yhdistys ry
Hanko:	Cercle franco-finlandais de Hanko/Hangö ry
Hyvinkää:	Hyvinkään Suomi-Ranska yhdistys ry
Hämeenlinna:	Hämeenlinnan suomalais-ranskalainen yhdistys ry
Joensuu:	Joensuun suomalais-ranskalainen yhdistys ry
Kaarina:	Kaarinan-Piikkiön Suomi-Ranska seura ry
Kuopio:	Kuopion Suomi-Ranska yhdistys ry
Lahti:	Lahden ranskalais-suomalainen yhdistys ry
Lappeenranta:	Etelä-Karjalan Suomi-Ranska yhdistys ry
Mikkeli:	Mikkelin suomalais-ranskalainen yhdistys ry
Pori:	Cercle Français de Pori ry
Porvoo:	Cercle franco-finlandais de Porvoo/Borgå ry
Rovaniemi:	Rovaniemen suomalais-ranskalainen yhdistys ry
Seinäjoki:	Seinäjoen Suomi-Ranska yhdistys ry
Tampere:	Cercle franco-finlandais de Tampere ry
Turku:	Turun ranskalainen seura ry
Vaasa:	Cercle franco-finlandais de Vaasa ry
Valkeakoski:	Valkeakosken Suomi-Ranska yhdistys ry

SRYL ja sen jäsenyhdistykset järjestävät monenlaista toimintaa: esitelmätilaisuuksia, ruokailtoja, retkiä, kielikursseja ja matkoja Ranskaan. Useimpien toimintakieli on sekä ranska että suomi/ruotsi.

Mikäli olet perustamassa Ranska-yhdistystä paikkakunnallesi, ole yhteydessä liittoon neuvojen saamiseksi: 09- 561 1411, gsm 044 555 3920 tai sryl@suomi-ranska.com. Liittoon kuuluvilta yhdistyksiltä peritään jäsenmäärään perustuva jäsenmaksu palveluita vastaan.

SRYL:iin kuuluvat myös seuraavat erikoisyhdistykset:

ENA ry - École Nationale d'Administrationin entiset suomalaiset oppilaat ry, Lääkäriseura Cocyx ry, Ranskalaisen koulun ystävät ry, Suomen Ranskan-opettajain yhdistys ry, Ranskalaisen Koulun Seniorit ry, Marcel Proustin ystävät ry ja Ranskalais-suomalaisen kauppakamarin Suomen osasto ry.

Jäsenyhdistysten yhteistiedot löytyvät liiton kotisivulta www.suomi-ranska.com > Jäsenyhdistykset.

Liiton (SRYL:n) henkilöjäseneksi voi liittyä kotisivulla kohdassa Yhteistiedot > Liittymislomake. Liiton (SRYL:n) jäsenmaksut/vuosi ovat: 25 euroa ns. suora jäsen, 15 euroa ns. päällekkäisjäsen, joka kuuluu myös johonkin sryl:n jäsenyhdistykseen, 13 euroa opiskelijat, koululaiset ja 35 euroa perhejäsenyys (kaksi tai useampi samasta perheestä). Jäsenyhdistysten jäsenmaksut vaihtelevat yhdistyksittäin.